

ថ្ងៃសុក្រ ១៣ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០២១ ត្រីមាស ៣. ស. ២៥៦៥
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ០៦ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០២១

**សេចក្តីណែនាំ
ស្តីពី**

ការទទួលស្គាល់ចំណូល និងចំណាយចំពោះសហគ្រាសប្រកបអាជីវកម្មដំណាំកៅស៊ូ

អនុលោមតាមកថាខណ្ឌ ប្រការ ៣៦ និងកថាខណ្ឌ ប្រការ ៣៨ នៃប្រកាសលេខ ០៩៨ សហវ.ប្រក ចុះ ថ្ងៃទី២៩ ខែមករា ឆ្នាំ២០២០ របស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ស្តីពីពន្ធលើប្រាក់ចំណូល និងដើម្បីឱ្យមានសង្គតិភាព ក្នុងការអនុវត្ត អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ សូមធ្វើការណែនាំចំពោះអ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបស្វ័យប្រកាស ដែលប្រកបអាជីវកម្ម ដំណាំកៅស៊ូ ក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវទទួលស្គាល់ចំណូល និងចំណាយសម្រាប់គោលដៅពន្ធលើប្រាក់ចំណូល ដូចខាងក្រោម៖

១. ការទទួលស្គាល់ចំណូលជាប់ពន្ធ

សហគ្រាសត្រូវទទួលស្គាល់ចំណូលជាប់ពន្ធនៅពេលផ្គត់ផ្គង់ទំនិញឬសេវា។ ពេលផ្គត់ផ្គង់ទំនិញឬសេវា គឺ ពេលដែល សហគ្រាសបានចេញវិក្កយបត្រ ប្រសិនបើវិក្កយបត្របានចេញមុនពេលបញ្ជូនទំនិញឬទទួលបានប្រាក់ ឬពេលបញ្ជូន ទំនិញឬការបំពេញសេវា ឬពេលទូទាត់ប្រាក់។ ចំណូលពីការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញឬសេវាទាំងនោះរួមមាន៖

- ក) ចំណូលពីការផ្គត់ផ្គង់ផលិតផល៖ ជំរកៅស៊ូទឹកឬកៅស៊ូបង្កក កៅស៊ូក្រែប
- ខ) ចំណូលពីសកម្មភាពអាជីវកម្មបន្ទាប់បន្សំ៖ កូនកៅស៊ូ ដើមកៅស៊ូ សេវាល្បិកធាយដី...
- គ) ចំណូលផ្សេងៗ៖ ចំណូលពីមូលបត្រ ភាគហ៊ុន ចំណូលហិរញ្ញវត្ថុ...

២. ចំណាយដែលត្រូវបញ្ចូលក្នុងថ្លៃដើមកៅស៊ូ

សហគ្រាសត្រូវទទួលស្គាល់ចំណាយតាមគោលការណ៍ដូចខាងក្រោម៖

២.១. រាល់ចំណាយក្នុងដំណាក់កាលដំបូង គិតចាប់ពីការបណ្តុះពូជរហូតដល់ពេលដែលចាប់ផ្តើមប្រមូលផលឬ ចៀវជៀរ ដែលពាក់ព័ន្ធផ្ទាល់ទៅនឹងការដាំដុះដំណាំកៅស៊ូ ត្រូវបានបញ្ចូលក្នុងថ្លៃដើមដំណាំកៅស៊ូ។ ចំណាយ ទាំងនោះមានជាអាទិ៍៖

- ក. ការល្បិកធាយដី និងការរៀបចំដីដែលពាក់ព័ន្ធផ្ទាល់ទៅនឹងការដាំដំណាំកៅស៊ូ
- ខ. ការដាំដំណាំកៅស៊ូរួមមាន៖ ការទិញកូនកៅស៊ូ ឬការបណ្តុះកូនកៅស៊ូ និងថ្លៃពលកម្មក្នុងការដាំដុះ
- គ. ចំណាយលើហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធដែលបម្រើផ្ទាល់សម្រាប់ការដាំដុះកៅស៊ូ ដូចជា សំណង់អគារ (ការិយាល័យ អគារស្នាក់នៅរបស់កម្មករ សាលសហគមន៍ អាងឬឃ្នាំងបង្កកកៅស៊ូ ឬរោងម៉ាស៊ីន) ផ្លូវ ស្ពាន ស្រះ ឬអាងផ្ទុកកាកសំណល់
- ឃ. ចំណាយទិញជីសម្រាប់ដាំដុះដំណាំកៅស៊ូ
- ង. ចំណាយលើការជួលដី នៅក្នុងដំណាក់កាលល្បិកធាយ និងដាំដុះដើមកៅស៊ូ

- ច. ចំណាយគ្រឿងចក្រដែលបានទិញក្នុងរយៈពេលឈូសឆាយ និងដាំដុះដើមកៅស៊ូ
- ឆ. ចំណាយលើការប្រាក់ពីកម្ចីស្ថិតនៅក្នុងដំណាក់កាលឈូសឆាយ និងដាំដុះដើមកៅស៊ូ
- ជ. ចំណាយផ្សេងៗដែលពាក់ព័ន្ធផ្ទាល់ទៅនឹងការដាំដុះដើមកៅស៊ូ ក្នុងរយៈពេលឈូសឆាយ និងដាំដុះ។
- ២.២. ចំណាយដែលមានលក្ខណៈផ្ទុយពីចំណុច ២.១ ដែលបានរៀបរាប់ខាងលើ ត្រូវចាត់ជាចំណាយប្រតិបត្តិការ។
ចំណាយទាំងនោះរួមមាន៖
 - ក. ចំណាយក្នុងការដាំជំនួសចំពោះដំណាំខូច៖ គឺជាប្រភេទចំណាយណាដែលទាក់ទងផ្ទាល់ទៅនឹងការដាំដុះជំនួសវិញ ដោយរួមបញ្ចូលទាំងចំណាយផ្សេងៗសម្រាប់កែលម្អក្នុងចំការ ការដាក់បង្គោលការពារដំណាំដែលទើបនឹងជំនួសក្រោយរយៈពេលប្រមូលផល។ ផ្ទុយទៅវិញ ក្នុងករណីដាំដំណាំកៅស៊ូទាំងស្រុង ត្រូវអនុវត្តតាមចំណុច ២.១ ខាងលើ
 - ខ. ចំណាយលើសម្ភារបរិក្ខារ ដែលមិនពាក់ព័ន្ធនឹងការដាំដុះដំណាំកៅស៊ូ
 - គ. ចំណាយផ្សេងៗដែលមិនពាក់ព័ន្ធផ្ទាល់នឹងសកម្មភាពអាជីវកម្មដំណាំកៅស៊ូ។

៣. រំលស់អនុញ្ញាតតាមច្បាប់សារពើពន្ធ

ដំណាំកៅស៊ូ ត្រូវធ្វើរំលស់តាមវិធីរំលស់ដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌ ៤ ទ្រព្យសកម្មរយៈពេលវែង នៃប្រការ៣៨ នៃប្រកាសស្តីពីពន្ធលើប្រាក់ចំណូល។ ដោយឡែក ចំពោះទ្រព្យសកម្មរយៈពេលវែងដទៃទៀត សហគ្រាសត្រូវអនុវត្តតាមវិធានរំលស់តាមច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធដូចមានចែងក្នុងផ្នែកទី ៣(មាត្រា ១៣ ថ្មី) នៃច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ។

ក្នុងករណីដំណាំកៅស៊ូមានការចាប់ផ្តើមដាំក្នុងពេលផ្សេងៗគ្នា សហគ្រាសត្រូវទទួលស្គាល់ថ្លៃដើមកៅស៊ូ និងត្រូវធ្វើរំលស់ផ្សេងៗគ្នាទៅតាមតំបន់នីមួយៗ។

ឧទាហរណ៍៖ សហគ្រាស “ក” ដែលប្រកបអាជីវកម្មដាំដុះកៅស៊ូ មានប្រតិបត្តិការចំណាយពាក់ព័ន្ធនឹងការដាំដុះកៅស៊ូ ដូចខាងក្រោម៖

- ចំណាយលើការទិញកូនកៅស៊ូចំនួន ១០ ០០០ ០០០ រៀល
- ចំណាយលើការឈូសឆាយដីចំនួន ៥០ ០០០ ០០០ រៀល
- ចំណាយលើកម្លាំងកម្មករដាំដុះកូនកៅស៊ូចំនួន ៦០ ០០០ ០០០ រៀល
- ចំណាយដាំជំនួសចំពោះដំណាំខូច (ក្រោយរយៈពេលទទួលផល) ចំនួន ៥ ០០០ ០០០ រៀល
- ចំណាយលើការប្រាក់ខ្ចីពីធនាគារ ចំនួន ២០ ០០០ ០០០ រៀល (ក្នុងរយៈពេលដាំដុះ) និង ១០ ០០០ ០០០ រៀល (ក្រោយរយៈពេលទទួលផល)

ដើម្បីគណនារំលស់ដើមកៅស៊ូសម្រាប់ពន្ធលើប្រាក់ចំណូលប្រចាំឆ្នាំ សហគ្រាស “ក” ត្រូវអនុវត្តដូចខាងក្រោម៖

- ក. ចំណាយគិតចាប់ពីការបណ្តុះពូជរហូតដល់ឆ្នាំដែលចាប់ផ្តើមប្រមូលផលដែលត្រូវបញ្ចូលក្នុងថ្លៃដើមកៅស៊ូ សរុបចំនួន ១៤០ ០០០ ០០០ រៀល រួមមាន៖
 - ចំណាយលើការប្រាក់ខ្ចីក្នុងរយៈពេលដាំដុះចំនួន ២០ ០០០ ០០០ រៀល
 - ចំណាយលើការទិញកូនកៅស៊ូចំនួន ១០ ០០០ ០០០ រៀល
 - ចំណាយលើការឈូសឆាយដីចំនួន ៥០ ០០០ ០០០ រៀល
 - ចំណាយលើកម្លាំងកម្មករដាំដុះកូនកៅស៊ូចំនួន ៦០ ០០០ ០០០ រៀល
- ខ. ចំណាយលើការដាំជំនួសចំពោះដំណាំខូចចំនួន ៥ ០០០ ០០០ រៀល និង ចំណាយលើការប្រាក់ខ្ចីពីធនាគារ ចំនួន ១០ ០០០ ០០០ រៀល (ក្រោយរយៈពេលទទួលផល) ត្រូវបានចាត់ទុកជាចំណាយប្រតិបត្តិការ ឬត្រូវបានគិតបញ្ចូល ក្នុងរបាយការណ៍ចំណូល និងចំណាយប្រចាំឆ្នាំ។
- គ. តារាងគណនាចំណាយរំលស់របស់ដើមកៅស៊ូ៖
សហគ្រាស ត្រូវធ្វើការគណនារំលស់ដើមកៅស៊ូតាមអត្រាសម្រាប់ឆ្នាំជាប់ពន្ធនីមួយៗដូចខាងក្រោម៖

ឆ្នាំទទួលបាន	អត្រារំលស់	ចំណាយរំលស់ប្រចាំឆ្នាំ	ចំណាយរំលស់បង្គរ	សមតុល្យនៅសល់
ឆ្នាំទី១ ដល់ទី២	៣%	៤ ២០០ ០០០	៨ ៤០០ ០០០	១៣១ ៦០០ ០០០
ឆ្នាំទី៣ ដល់ទី៤	៤%	៥ ៦០០ ០០០	១៤ ០០០ ០០០	១២០ ៤០០ ០០០
ឆ្នាំទី៥ ដល់ទី១០	៥%	៧ ០០០ ០០០	៦១ ៦០០ ០០០	៧៨ ៤០០ ០០០
ឆ្នាំទី១១ ដល់ទី១២	៧%	៩ ៨០០ ០០០	៨១ ២០០ ០០០	៥៨ ៨០០ ០០០
ឆ្នាំទី១៣ ដល់ទី១៥	៦%	៨ ៤០០ ០០០	១០៦ ៤០០ ០០០	៣៣ ៦០០ ០០០
ឆ្នាំទី១៦ ដល់ទី១៩	៥%	៧ ០០០ ០០០	១៣៤ ៤០០ ០០០	៥ ៦០០ ០០០
ឆ្នាំទី២០	សមតុល្យនៅសល់	៥ ៦០០ ០០០	១៤០ ០០០ ០០០	០

៤. ការកំណត់ថ្លៃដើមទិញផលដំណាំកៅស៊ូ

សហគ្រាសដែលប្រកបអាជីវកម្មដាំដុះដំណាំកៅស៊ូ ត្រូវកត់ត្រានូវចលនាស្តុកដើមគ្រា ស្តុកផលិតបានក្នុងគ្រា និងស្តុកចុងគ្រា ដោយត្រូវធ្វើការបែងចែក និងវាស់វែងប្រភេទទិន្នផលនីមួយៗដោយឡែកពីគ្នា។

អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ សង្ឃឹមយ៉ាងមុតមាំថាគ្រប់សហគ្រាសដែលប្រកបអាជីវកម្មដាំដំណាំកៅស៊ូ ក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា នឹងយកចិត្តទុកដាក់ចូលរួមអនុវត្តតាមខ្លឹមសារនៃសេចក្តីណែនាំនេះប្រកបដោយ ប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់។

**រដ្ឋមន្ត្រីប្រតិភូអមនាយករដ្ឋមន្ត្រី
ប្រតិភូរាជរដ្ឋាភិបាល**

ទទួលបន្ទុកជាអគ្គនាយក នៃអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ

(Handwritten signature in blue ink)

គង់ វិបុល